

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 5615367

De heer [REDACTED]
Zonnedauw 10
7483 CB HAAKSBERGEN

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
21-02-2020	2020/0049541	3	24 november 2019	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten

Geachte heer [REDACTED]

De heer Lubbers van het adviesbureau Eelerwoude heeft, namens u, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 24 november 2019² ontvangen. Op 31 januari 2020³ hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie en verbouw van de woning aan de Bergweg 340 in Enschede. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrictlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie en verbouw van de woning aan de Bergweg 340 in Enschede.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soort te voorkomen en u daarmee niet de verbodsbepaling uit artikel 3.5, tweede lid Wnb overtreedt.

Deze ontheffing treedt in werking op de dag van verzending en is geldig tot en met 28 februari 2022.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1:

- De aanvraag van 24 november 2019 en het bijbehorende stuk te weten het Activiteitenplan Wet natuurbescherming⁶.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0369069

³ EDO-kenmerk 2020/0041197

⁴ Op basis van art. 3.8, eerste lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁶ Kroeskop, R. & G. Lubbers (2020). Activiteitenplan Wet natuurbescherming; Ontheffing Wet natuurbescherming Bergweg 340, Enschede. Projectnummer 200079. Definitief versie 2, 13 februari 2020. Eelerwoude, Goor.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷.

De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving		Leges bedrag
7.6.1	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die uitsluitend ziet op het belang van één particuliere aanvrager en niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€	637,00
	Totaal leges	€	637,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan me [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-004528 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften bij het besluit
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Activiteitenplan

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Enschede;
- Eelerwoude t.a. [REDACTED] Mossendamsdwarweg 3, 7472 DB Goor.

⁷ Belastingverordening Overijssel. Te raadplegen via:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent. Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0049541). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0049541).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Gewone dwergvleermuis

5. Het ongeschikt maken van het dak met zomerverblijfplaatsen (tevens potentiële winterverblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis, voert u uit in een minst kwetsbare periode van deze soort. Uitgaande van de genoemde verblijfplaatsen betreft dit de perioden april tot half mei en september tot half oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige. Afwijkingen dienen beschreven en onderbouwd te worden in het logboek.

6. De verblijfplaats in het te renoveren dak maakt u ten minste vijf dagen voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt. Dit doet u zodanig dat een tochtstroom wordt gecreëerd waardoor het microklimaat wordt verstoord. U verwijdert hierbij in ieder geval de eerste rij dakpannen handmatig. De exacte wijze waarop het ongeschikt maken wordt uitgevoerd, wordt ter plaatse door een ecologisch deskundige vastgesteld.
7. Het ongeschikt maken voert u uit tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind en temperatuur van minimaal 10°C).
8. Twee tot drie dagen na het ongeschikt maken wordt door een ecologische deskundige gecontroleerd of de woning vrij is van vleermuizen. Dit wordt gedaan met behulp van een batdetector en bij gunstige weersomstandigheden, zie voorschrift 7. Indien toch vleermuizen aangetroffen worden neemt u extra maatregelen om de woning ongeschikt te maken voor vleermuizen. Een ecologisch deskundige geeft de start van het renoveren van het dak vrij.
9. Op 18 februari 2020 heeft u vier tijdelijke vleermuisverblijfplaatsen (platte houten kasten, type VMT1 van faunaprojecten) geplaatst aan bomen in de directe omgeving van de woning.
10. De tijdelijke vleermuis kasten mogen in een minst kwetsbare periode verwijderd worden, nadat het nieuwe dak is voorzien van permanente verblijfplaatsen (zoals omschreven in voorschrift 11) en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuis kasten stelt een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis vast of de kasten niet worden bewoond. Indien de kasten in gebruik zijn, mogen de kasten niet worden verwijderd.
11. In het nieuwe dak realiseert u nieuwe permanente verblijfplaatsen door middel van aftimmering of ingemetselde vleermuis kasten of u maakt het gehele dak geschikt als verblijfplaats. Deze worden toegankelijk gemaakt door ter hoogte van de dakpannen en de zoldermuur een invliegopening te realiseren. De exacte uitwerking stelt u op in overeenstemming met een ecologisch deskundige. Dit ontwerp legt u uiterlijk vier weken voor start van de werkzaamheden ter beoordeling en goedkeuring voor aan de provincie Overijssel.

Overige zaken

12. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren, rapportage van controles, afweging als voor een ander type voorziening wordt gekozen, afweging voor locaties van de voorzieningen, wijze van ongeschikt maken, oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
	A2.3 Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	8
	A3.1 Wettelijke regels	8
	A3.2 Provinciaal beleid	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	9
	B1.2 Doel van het project	9
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
	B1.4 Periode	9
	B1.5 Onderliggende documenten	9
	B1.6 Aanvullende gegevens	9
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	9
C1	Inhoudelijke beoordeling	9
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	10
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	11
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	11
	C1.5 Wettelijk belang van het project	11
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	12
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	12
D	Slotconclusie	12

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Enschede gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Enschede

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied betreft het erf van Bergweg 340 in Enschede. De eigenaar is voornemens om de hier aanwezige woning te renoveren en te verbouwen. Hierbij wordt het huidige dak vervangen door een nieuw, asbestvrij dak en dakbeschoot. Daarnaast wordt een aanbouw gerealiseerd. Tevens zal de woning waar mogelijk worden geïsoleerd vanuit energiebesparing en duurzaamheid. De dakpannen worden hergebruikt.

De werkzaamheden staan gepland voor het voorjaar van 2020 en worden naar verwachting in september/oktober 2020 afgerond.

B1.2 Doel van het project

Het doel van het project is het renoveren, verbouwen en verduurzamen van de woning op het erf van Bergweg 340 in Enschede.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor gewone dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹⁴ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen¹⁵.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2020 tot en met 28 februari 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- [REDACTED]. Activiteitenplan Wet natuurbescherming; Ontheffing Wet natuurbescherming Bergweg 340, Enschede. Projectnummer 200079. Definitief versie 2, 13 februari 2020. Eelerwoude, Goor;
- [REDACTED] Basiskartering flora en fauna; Vliegveld Twente 2016 (inclusief bijlagen). Projectnummer P7446. Eindrapportage 15 december 2016. Eelerwoude, Goor;
- [REDACTED]. Onderzoek Flora- en faunawet; Luchthaven Twente (inclusief bijlagen). Projectnummer 3784. Definitief 24 juni 2011. Eelerwoude, Goor.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 24 november 2019 ontvangen. Op 17 december 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 31 januari 2020¹⁶ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁴ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁶ EDO-kenmerk 2020/0041197

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan Wet natuurbescherming'¹⁷ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Flora en fauna onderzoeken ten behoeve van gebiedsontwikkeling in de nabije omgeving van het plangebied in 2010;
- Basiskartering flora en fauna binnen en in de nabije omgeving van het plangebied in 2016;
- Een veldinspectie op 14 januari 2020.

De resultaten van deze onderzoeken zijn beschreven in 'Activiteitenplan Wet natuurbescherming'¹⁸. Onderstaand volgt een samenvatting hiervan.

Tijdens het onderzoek in 2010 zijn in het zomerhaljaar achter de luiken van de woning drie gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Dat betrof een zomerverblijfplaats.

In mei 2016 zijn vier invliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen die via de nokpan van de noordgevel van de woning naar binnen kropen. Dit betreft een zomerverblijfplaats, die door de gewone dwergvleermuis mogelijk ook als winterverblijfplaats wordt gebruikt.

In 2020 zijn tijdens de inspectie uitwerpselen van gewone dwergvleermuis aangetroffen op exact dezelfde plek als de invlieglocatie uit 2016. Exemplaren van vleermuizen zijn niet aangetroffen. Naar verwachting bevindt de verblijfplaats zich op de buitenmuur, onder het asbestdakbeschoot. Alleen hier is enige ruimte voor een klein aantal vleermuizen aanwezig.

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen, zie figuur 8 van het activiteitenplan in bijlage 3.

Aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) andere vleermuissoorten in de woning is niet tijdens de onderzoeken in 2010 en 2016 vastgesteld, en niet waarschijnlijk gezien de resultaten van de veldinspectie in januari 2020. Daarnaast zijn geen andere (sporen van) beschermde soorten in de woning aangetroffen, dan wel te verwachten. Ook tijdens de onderzoeken in 2010 en 2016 zijn geen sporen of verblijfplaatsen van andere beschermde soorten (zoals steenmarter) aangetroffen.

U heeft in zowel 2010 als in 2016 onderzoek gedaan in het plangebied en omgeving. Hiermee heeft u een goed beeld gekregen van de aanwezige beschermde soorten in het plangebied en de omgeving ervan. Hoewel deze onderzoeken meer dan 3 jaar oud zijn en niet volgens het huidige vleermuisprotocol zijn uitgevoerd, gaan wij ermee akkoord dat het in deze situatie niet nodig is om het vleermuisonderzoek te actualiseren. Hierbij speelt de inspectie (en de resultaten hiervan) van januari 2020 een relevante rol. Wij achten het met u sterk aannemelijk dat de woning alleen een (kleine) zomerverblijfplaats (en mogelijk winterverblijfplaats) van de gewone dwergvleermuis herbergt en verder geen (jaarrond) beschermde verblijfplaatsen te verwachten zijn.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden wordt één zomerverblijfplaats (en mogelijk winterverblijfplaats) van de gewone dwergvleermuis vernield. Er wordt zorgvuldig gehandeld door het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen, zowel tijdelijke als permanente. Daarnaast wordt het ongeschikt maken van het dak uitgevoerd in een minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁹, zijn alleen op hoofdlijnen beschreven en daarmee niet concreet genoeg. In de voorschriften (bijlage 1) hebben wij deze aangescherpt. Met de maatregelen/voorschriften worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis;
- Ongeschikt maken van het dak voor de gewone dwergvleermuis, in een minst kwetsbare periode van de aangetroffen verblijfplaatsen van deze soort;
- Realiseren van permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis in het dakbeschoot.

¹⁷ Hoofdstuk 3 pagina 11 tot en met 18

¹⁸ Hoofdstuk 3 pagina 11 tot en met 18

¹⁹ Activiteitenplan hoofdstuk 10 pagina 26 en 27

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als 'gunstig' (Broekmeyer *et al.* 2015²⁰). De lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is niet in het geding. De in het plangebied aanwezige gewone dwergvleermuizen maken onderdeel uit van een grotere populatie. Zo zijn van deze soort in de directe omgeving van het plangebied ook verblijfplaatsen aangetroffen en maakt deze soort gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen. Verder is het verlies van de verblijfplaats van tijdelijke aard. Na het vervangen van het dak zijn weer geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Tevens zijn tijdelijke vervangende voorzieningen gerealiseerd. Daarnaast worden diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de gewone dwergvleermuis geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden.

Door het project zal geen afbreuk van de (lokale) gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis plaatsvinden.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het renoveren van de woning aan de Bergweg 340 in Enschede leidt tot het vernielen van een zomerverblijfplaats (tevens potentiële winterverblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen²¹. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Daarom is geen sprake van het opzettelijk verstoren van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Voor dit project zijn geen bevredigende alternatieve oplossingen. Renovatie maakt de woning energiezuiniger en verlengt de levensduur. Voor een dakrenovatie zijn geen andere mogelijkheden beschikbaar waarbij de zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wel behouden kan worden. Door voor verduurzaming te kiezen is het niet nodig om de woning te slopen of een geheel nieuwe bouwlocatie te zoeken. Door de bestaande woning te renoveren, wordt gekozen voor een duurzame oplossing. Daarnaast worden oude materialen afkomstig van de woning zoveel mogelijk hergebruikt (bijvoorbeeld de dakpannen). Bij de renovatie en verbouw blijft de bestaande situatie voor het overgrote deel gelijk. Een alternatieve inrichting is dan ook niet aan de orde.

Een alternatieve werkwijze is eveneens niet aan de orde. Voor de gewone dwergvleermuis worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. De planning is aangepast aan de functies die de woning heeft voor de gewone dwergvleermuis. De werkzaamheden vinden plaats in een ecologisch gunstige periode.

Wij zijn van oordeel dat bovenstaande onderbouwing voldoende is om te kunnen concluderen dat er voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (Habitatrichtlijn). Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals beschreven in de aanvraag en hieronder weergegeven, voldoende is aangetoond.

De renovatie van de woning (vervangen van het dak) wordt uitgevoerd om het dakbeschot van asbest te verwijderen. Het handhaven van het dakbeschot is vanuit het oogpunt van volksgezondheid geen optie. Zo adviseert de overheid om asbestdaken te verwijderen. Asbest kan door weer en wind beschadigd raken. Het inademen van vrijgekomen asbestvezels is gevaarlijk voor de gezondheid. Onderzoek wijst uit dat asbestvezels in de longen asbestkanker kan veroorzaken. Naast verwerking en wind kan ook brand van asbestdaken gevaarlijk zijn, niet alleen voor de bewoner zelf, maar ook voor hulpverleners en omwonende in de directe omgeving van het plangebied. Zij kunnen vrijgekomen asbest door verspreiding van rook inademen.

²⁰ Broekmeyer M.E.A., M.H.C. van Adrichem, R. Pouwels en R. Jochem (2015). *Soortmanagementplannen en de Habitatrichtlijn; Ruimtelijke onderbouwing duurzaamheid populaties Gewone dwergvleermuis*. Wageningen. Alterra-rapport 2608. Alterra Wageningen UR (University & Research centre).

²¹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Verder wordt het dak aangepakt vanuit het oogpunt van energiebesparende maatregelen, waardoor de woning energiezuiniger wordt. Dit heeft voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en zorgt voor behoud en een langere levensduur van de woning (duurzaam).

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²² Art. 1.10, derde lid Wnb

²³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – ACTIVITEITENPLAN